

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre 12 — P

Félévre . . . 6 — P

Negyedévre 4 — P

M. kir. postatakarék-
pénztári csekk számla
száma 38990.A hirdetési díj mm-
ként 24 fillér és előre
fizetendő. — Szöveg
közt ennek duplája.

FOGADÓ

SZERKESZTŐSÉG
ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, VI., Arad
ucca 11. IV. em. 4.
(Lift) Teréz körútnál.

Telefon: 18-8-98.

Lap megjelenés
minden hónap 1-én
és 15-én.

MAGYAR VENDÉGLŐS

A „KORCSMÁROS” MELLÉKLETTEL

Vendéglősök és Korcsmárosok Országos Egyesülete és a Budapesti Korcsmárosok Szakosztálya hivatalos közlönye
A fogadós-, vendéglős-, korcsmáros és kávésipar, idegenforgalmi, borgazdasági és pincérérdekeket képviselő lap

Keszey Vince vállalja az elnökséget?!

Irtak már több ízben arról, hogy a Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestületének elnöke, Keszey Vince lemondott. Mint értesültünk a lemondás oka az volt, hogy egy elvi adminisztrációs kérdésben Gundel Károlylyal, az ipar egyik kiválóságával szembe került és úgy ítélte meg a helyzetet, hogy a saját álláspontja mellett való kitartás esetleg Gundel Károlynál elkedvetlenedést okozna, s nehogy az ipar emiatt Gundel Károly kiváló képességeit nélkülözni legyen kénytelen, inkább lemondott az elnökségről.

Az ipari közvélemény a legnagyobb sajnálattal vette tudomásul Keszey Vince lemondását, de abban reménykedett, hogy Gundel Károly fogja az elnökséget vállalni és így a tetterős és ambiciózus Keszey Vince helyett Gundel Károlyban hivatott vezetőre talál az ipartestület.

Gundel Károly azonban az elnökséget nem vállalta, s mert Keszey ekkor minden kapacitáció ellenére sem volt hajlandó az elnökséget újból vállalni, a legválságosabb időben az elnöki tiszt közel négy hónapon át betöltetlen maradt és Malosik Ferenc alelnök vezette az ipartestületet, amíg végre most szeptember 20-ra írták ki a közgyűlést, melyen elnököt is kellene választani.

Elnöknek Malosik Ferencet jelölték, aki nyilván csak azért vállalta ezt a jelöltséget, mert dacára magas korának és egyéb nagy elfoglaltságának, — nyugdíjintézet elnöke, hol van és lesz sok teendő — mindig ott van, ahol kötelességteljesítésről van szó, de bizonyára szívesebben látna az elnöki székben maga is fiatalabb, tetterősebb szakembert.

Malosik Ferenc végtelen nagy szeretetnek és közmegebecsülésnek örvend

az ipar terén, mindenki ismeri azt a szívjóságot és azt az igaz megértést, amellyel az ipar küzködőivel szemben viseltetik, — és melyik ipartestületi tag nem küzködik ma? — azonban idősebb kora, ezzel járó szerényebb és harcokészület nélküli fellépése miatt nem pótolhat egy Keszey Vincét.

Igy történt, hogy amikor a vendéglősség felcsodott első meglepetéséből és csalódott abban a reményben, hogy Gundel Károly az elnökséget vállalja, azok, akik az ipartestület és ezen keresztül a vendéglős és szállodás ipar érdekeit tartják szem előtt, aggodva látták, hogy Keszey Vince véglagcsenek tartja lemondását, és minthogy úgy találták, hogy az ipar nem nélkülözheti ezt a kipróbált, az ipar érdekében odaadással és nagy szeretettel dolgozó, fizikai és szellemi képességeinek legteljében lévő elnökét, felemelkedve a nézeteltérések, kisebb hiúsági kérdések, vagy inkább egyesek egyéni érdekein, újra kapacitálni kezdték Keszeyt, hogy lemondását vonja vissza és vállalja az elnökséget.

Előbb csak Keszey közvetlen barátai és munkatársai, ma már a vendéglősök tömegei keresik fel deputációkban, levelekben és élőszóval kérve, másítsa meg elhatározását és álljon az ipar élére.

A hosszas deputációzások és kapacitálások hangjából azt kellett Keszeynek látnia, hogy az elnöki tisztséget neki nemcsak mint tiszteleti állást kínálják, hanem azt várják tőle, hogy nagy tapasztalatát, tudását és munkaképességét állítsa az ipar szolgálatába. Örömmel tapasztaljuk, hogy ez az érvelés célt ért, mert ha arról van szó, hogy munkára hívják Keszeyt és kötelességteljesítést várnak tőle, akkor

ez elől nem tér ki és a legutóbbi nála járt kőbányai vendéglősküldöttség előtt kijelentette, hogy amennyiben a közbizalom feléje fordul, úgy vállalja az elnökséget és visszavonja lemondását.

Mi nagy örömmel üdvözljük azokat a lelkes közkatonaikat az ipartestületnek, akik felül tudtak emelkedni a kiesnyes szempontokon és hiúsági kérdéseken és csak az ipar érdekeit nézték, amikor vállalkoztak arra, hogy Keszeyt az ipar számára újra megnyerni igyekezzenek, mert ezek előtt bizonyára az a szempont volt döntő, hogy a jelenlegi válságos gazdasági helyzetben tetterős, tapasztalattal bíró, minden irányban független és a hatóságok előtt való személyes megjelenés alkalmával is reprezentálni tudó elnökre van szükség, s ebből a szempontból Keszey személye teljes garancia.

Meggyőződésünk, hogy Gundel Károly és Malosik Ferenc fogadja majd Keszey elhatározását a legnagyobb örömmel, mert mindegyik szereti annyira iparát, hogy örömmel üdvözi majd az elnöki székben azt a Keszey Vincét, akinek a munkájára és ipara iránti szeretetére a közeljövőben oly nagy szükség lesz.

Meggyőződéssel állítjuk, hogy ha az ipartestület tagjai felül tudnak emelkedni a netáni kisebb egyéni érdekek és hiúsági kérdéseken felül és csak az ipar érdekeit nézik, akkor egyhangulag fog a közbizalom megnyilvánulni Keszey mellett, ami egyúttal az önbizalom visszatérését, de egyúttal a kemény munka kötelezettségét is jelenti Keszeyre, amely alól nem térhet ki.

Fel tehát kedves kartársak a szeptember 20-i közgyűlésre azzal a jelszóval, hogy ott nem elnököt választunk, hanem az iparnak munkását és az ipartestület régi vezetőjét, Keszey Vincét fogjuk üdvözölni. Azt hisszük ezzel egy választás izgalmaiktól is megkíméljük az ipart és azt hisszük, hogy ez a demontsráció nemcsak befelé, de kifelé

Popper Mór és Lipót Rt. bornagykereskedés

Alapított 1859.

Budapest-Kőbánya, Előd u. 8.

Telefon: 48-4-62.

Az 1922. évi országos szőlő és borgazdasági kiállításán aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok.

Kérjen saját érdekében árajánlatot.

is azt jelenti a hatóságokkal szemben, hogy Keszei mögött az egész ipartestület áll, ha tehát kér, követel az ipar számára, akkor maga az ipar követel, megértést és támogatást.

Bizva reméljük, hogy ha ezzel a ne-

mes elhatározással megyünk a megújuló és minden irányban nagy kérdéseket felvető őszi munkaidénybe, úgy jó szolgálatot teszünk az iparnak és saját magunknak.

(* *)

Hogyan rontották le a badacsonyi bor hírnevét?

A „Magyarország” augusztus 27-iki számában a balatoni borhét alkalmával ezen cím alatt hozott egy hosszabb közleményt. E közleményből az iparunkat érdeklő részét alább ismertetjük:

Előljáróban felemlíteni kívánjuk, hogy ez a szövetkezet volt az, amelynek először sikerült „poharazási” engedélyt elnyerni, szóval úttörő volt ezen a téren. Főleg a dunántúli városokban nyitotta ez a badacsonyi szövetkezet a borkiméréseket. Magyaróvárról, Székesfehérvárról és más városokból már évek óta jönnek panaszok e pincészövetkezet ellen.

Ezen pincészövetkezet elleni panaszokat már a múlt évi Közszolgálati tartott országos kongresszus tárgyalta, a pénzügyminisztérium az országos egyesület beadványa alapján vizsgálatot is rendelt el. Az itt következő közlemény is igazolja, hogy ez a szövetkezet nem altruisztikus intézmény, hogy nem „reprezentálja a kitünő hírnévű badacsonyi”, tehát nem is lehet jogcíme arra, hogy „poharankinti” kiméresi engedélyt nyerjen.

Furcsa és keserves tapasztalat ez a badacsonyi bor egyhetes ünnepének vigiliáján, de, sajnos, a valóság. A badacsonyi gazdák szomorú arccal panaszzolják, hogy az évszázadok óta híres badacsonyi bor az ország és a külföld színe előtt is egyre jobban és jobban kezd veszíteni hitelét, a közönség legnagyobb része valójában azt sem tudja, hogy mi az igazi badacsonyi bor, mert vékony, a környék lankáiról oleós pénzen összehordott bort vignettáznak badacsonyi borra, azt árusítják, míg az igazi nektár odahaza a gazdák pincéiben óriási tömegben eladatlanul hever.

A Badacsonyi Szőlősgazdák Pincészövetkezte. Most, a balatoni borhét megnyitására, talán hihetetlenül hangzik mindez, hihetetlenül különösen azért, mert hisz a legkisebb kocsmák borlapján is mindenütt ott ékeskedik a badacsonyi név, a badacsonyi bor lecsúsásának azonban nagyon érdekes története van, melyet ilyenformán mondanak el a tönk szélén álló badacsonyi szőlősgazdák.

Azzal kezdik a panaszt, hogy nagyon jól tudják: számításba kell venniök a lehetetlen gazdasági viszonyokat is a badacsonyi bor tragédiájánál, annak azonban, hogy a fogyasztóközönség elé badacsonyi néven jóformán lörék kerülnek, nem ők az oka, hanem, mint mondják, elsősorban a badacsonyi, illetve most már badacsonyi vidéki szőlős-

gazdák pincészövetkezte. Nyomban hangsúlyozzák is, hogy Badacsonyhégyről, Badacsonytomajról és Kisörösről ugyancsak kevés gazda tagja már ennek a nagy hűhóval alakult szövetkezetnek, mert mindenki rájött már, hogy a szövetkezet pártfogás helyett immár esztendő óta inkább rombolja a badacsonyi bor hitelét.

A pincészövetkezet, mint mesélik a kárvalott szőlősgazdák, 1929-ben 150.000 pengőnyi állami támogatással arra alakult, hogy a szőlőbirtokosoktól megfelelő áron átvegye a bort azt akár export formájában, akár idebent belföldön mint valódi badacsonyi bort értékesítse. A szövetkezet tehát pontosan a badacsonyi bor felvételére és propagálására, megmentésére alakult. Az állami 150.000 pengő mellé a badacsonyi gazdák maguk is jegyezték 150.000 pengőnyi részvényt, még pedig olyanformán, hogy akitől husz hektoliter bort (illetve a későbbi esztendőben már csak tíz hektoliter) vett át a szövetkezet, az automatikusan jegyzett egy darab negyven pengő névértékű részvényt, akitől pedig husznál több, illetve tiznél többet, az kettőt és így tovább. A részvények értékét borban fizették be a szőlősgazdák, olyanformán, hogy a szövetkezet az átvett bor értékéből levonta a jegyzett részvények árát. Az volt a szövetkezet és a gazdák között a megállapodás, hogy a szövetkezet átvételkor, természetesen a részvény értékének levonásával, fizetési a gazdák-nak az átvett bor vételárának hatvan százalékát, a fennmaradó negyvenet pedig akkor, mikor a bort teljes mennyiségben eladta.

A szövetkezet akkori igazgatója, — mesélik tovább a gazdák, — Kratochwill Aurél volt, akiről nem lehet mondani, hogy altruisztikus alapon vállalta volna a pincészövetkezet vezetését. Ténykedésért kapott havi hatszáz pengő készpénzfizetést, ezenfelül lakáspénzt, két lótarást, satöbbi, úgy, hogy havi jövedelme, mindent összevéve, fölment körülbelül ezer pengőre. Mellette a könyvelői tisztelet Debreczeni Sándor töltötte be havi négyszáz pengős fizetéssel, tartott rajtuk kívül a szövetkezet két hivatalnoknő is s így, mint a gazdák mondják, már az indulásnál mintegy évi huszezer pengőnyi személyi tehertéttel indult el a szövetkezet. Az akkori viszonyokat tekintetbe véve, úgy számítják, hogy évi tízezer hektoliter bort kellett volna forgalmaznia a pincészövetkezetnek, hogy az évi husz-

Hasznos tudni,
hogy **Schmidfhauer**
természetes **Igmándi**

keserűvizéből felpohárral elegendő, de sok esetben már néhány evőkanállal is.

ezzer pengős megterheléssel szemben egyensúlyba hozza magát. Ennyit pedig, legalább is a badacsonyi gazdák szerint, eddig egyik évben sem forgalmazott.

A gazdák azonban ennek dacára is beléptek a Pincészövetkezetbe, összehordták oda 48—68 fillérért a legjobb borikat abban a reményben, hogy az eladás megindul, az üzleti élet csakhamar meg is kezdődött a szövetkezetben, amennyiben Lengyelország ötezer hektoliter 12 fokon felüli badacsonyi bort akart vásárolni tőle, Hetven fillért ígért nagyban a bor literjéért, s a gazdák bele is mentek volna ebbe, Kratochwill igazgató azonban azt mondotta, hogy ezért a borért exportban legalább 80 fillért kell kapniok s így az üzlet nem sikerült.

Az első ötezer hektoliter bor így maradt Badacsonyan. Ami ezután következett, mondják a gazdák, azért nem lehet teljesen Kratochwill igazgatót okolni, tény azonban, hogy a lengyelek visszavonulása után nem sokkal egyszerre zuhanni kezdett a bor ára, úgyannyira, hogy a Pincészövetkezet nemcsak hogy a vételárból még hátralevő negyven százalékot nem tudta a gazdáknak folyósítani, hanem még azt követelte tőlük, hogy a már kifizetett hatvan százalékából is fizessenek vissza bizonyos, a lesett borárhoz viszonyított összeget. Ebben természetesen, egyik gazda sem volt hajlandó belemenni s Kratochwill igazgató egy évi működés után meg is bukott s elhagyta a szövetkezetet. Helyébe Debreczeni Sándor, a szövetkezet volt könyvelője került.

A Pincészövetkezet manipulációja után hitelét veszítette a valódi badacsonyi bor. Nem sokal ezután kezdődött meg a badacsonyi bornak az a diszkreditálása, amely, azt mondhatni, az idénre már valóságos katasztrófa okozott. A Pincészövetkezet, hogy a gazdák nem voltak hajlandók viselni azt a veszteséget, amely anélkül érte őket, hogy ők a szövetkezet vezetésébe beleszólhattak volna, egyszerűen otthagya a gazdákat és a környéken kezdett el bort vásárolni. Csicsón, Tagyonon, Szentantalfán, Zsiden, amelyek mind lapályos helyek s természetük minősége meg sem közelíti a balatoni hegyek természetét. Ez ezeken a helyeken összevásárolt bort aztán bent a központban háziasították, kicsit feljavították és mint badacsonyi vidéki bort hozták forgalomba. A nagyközönségnek, akinek a hely ismeret nélkül fogalma sincs, hogy Badacsonyi vidékén pár kilométer is

mennyit jelent a bortermés minőségében, csak az volt a fontos, hogy a vignettán a „Badaacsonyi” szó szerepeljen. *Badaacsonyi borknak vette s veszi a badaacsonyi vidékét.* Mondani se kell, hogy a valódi badaacsonyi és a badaacsonyi vidéki borok között óriási a különbség s mivel a Pinceszövetkezet révén a közudatba a környékről behozott borok is úgy kerültek, mint badaacsonyi borok, mindenki meg van győződve az országban, hogy a badaacsonyi borknak az a minősége, melyet a badaacsonyi vidéki bor „reprezentál”. A különbségről senki se világosította fel a vásárlókat. Sőt! Ennek a manipulációnak kapcsán aztán a badaacsonyi bor a muló esztendő alatt jóformán teljesen hitelet vesztette.

Még egy dolog történt ezenkívül, a melynek ugyancsak a badaacsonyi gazdák vallották a kárát. Mégpedig az, hogy a Pinceszövetkezet, amely immár nem jelentette a valódi badaacsonyi gazdák összességét, s amely Badaacsonyi vidéki Szőlőgazdák Pinceszövetkezete nevet vette fel, a Badaacsonyi vidékéről olesó áron összeszedett borainak értékesítésére az országnak tizenöt-husz városában eladási központokat létesít

tett, ahol saját kezelésbe vett badaacsonyi vidéki borait árusítván, a kocsmárosoknak és kávéházaknak igen nagy konkurenciát csinál. Ezek a kocsmárosok és kávéházak a Pinceszövetkezet megalakulása előtt állandó és közvetlen verőik voltak a badaacsonyi szőlőgazdáknak, most azonban, hogy a konkurrenciáért retorzóval éljenek, azt hívén, hogy a Pinceszövetkezet mögött a badaacsonyi gazdák állanak, teljesen bojkottálják a badaacsonyi gazdákat.

Hatezer hektoliter eladatlan bor van Badaacsonyan.

A bojkottnak aztán meg is van a maga szörnyű eredménye. Mintegy ezer holdra tehető annak a szőlőnek a területe, amely az igazi, hamisítatlan és régibecsületű badaacsonyi bort termi. Ebből az ezer holdból ötszáz van a badaacsonytomaji és hegyi, ötszáz pedig a kisorsi gazdák kezén s a dolog úgy áll, hogy a tavalyi termésből Badaacsonyan még eladatlan körülbelül háromezer s Kisrőrsön ugyancsak körülbelül háromezer hektoliter. Az olesón árusított badaacsonyi vidéki tömegbor tehát letörte a valódi nemes badaacsonyi s tönkretette a Badaacsonyi-hegy őstermelőit.

Égy lesújtó vélemény a termelői bormérésekről

Egy, a fővároshoz közelfekvő nagyközség orvosa a következő jelentést tette a bortermelői kimérésekről. A jelentés a pénzügyminisztériumhoz került és egyúttal a földművelésügyi minisztériumhoz is.

Az orvosi vélemény elolvasása után a termelői kimérési engedélyeket nehezen lehet az 1921. évi IV. te. végrehajtására kiadott belügyminiszteri 94.453—1921. sz. és a népjóléti és munkaügyi miniszter 502—1922. számú rendeletével összhangba hozni.

..... község orvosának előterjesztése a termelői borkimérők körül észlelt közegészségügyi, köztisztasági stb. szabálytalanságokról.

A községben levő nagyobb számú termelői borkimérések körül a következő szabálytalanságok észlelhetők:

A termelői borkimérők nagyobb része poharakban nem, csak palackokban szolgál ki bort. A palackot a legtöbb esetben nem a vevő viszi oda, hanem a kimérő szolgáltatja. Már deciszámra kaphat bárki félliteres üvegekben bort s az ily módon kiszolgáltított italt a kimérő háza előtt, a gyalogjárón, kocsúton, árokszélén, gyepen szokták elfogyasztani, sokszor csapatosan s napszakon át.

Égészségi szempontból káros az ilyen borárusítás és palackozás eltűrése. Az ilyen palackokat használat után a többi közé állítják, sa a következő alkalommal — minden át- vagy lemosás nélkül — újra töltének bele. Ily módon minden fertőző betegség, a szájpaddlástól kezdve, a tifusz, vérhas difteria, lues,

stb. nagyon könnyen terjeszthető, annál is inkább, mert a legtöbbször az ily módon, palackokban kiszolgáltított ital kézzel-kézre s szájról-szájra is szokott járni.

Általános egészségügyi és erkölcsi szempontból meg tühretetlen az az állapot, hogy a termelői borkimérők háza előtt végezzék el az italt nagyobb mértékben fogyasztók természeti szükségletüket, a gyermeknépesség és a lakosság szeméremérzékét és jóízletét sértve. Vizsgálhatja az orvos a kutakat, árnyékszékeket a községben, ha az emberi ürületek, köpések, hányadékok a szabad úttesten, a termelői borkimérők előtt a legyeknek jó alkalmat nyújtanak mindenféle fertőzés terjesztésére.

Alapszabályait módosítja az ipartestület

címen b. lapjuk legutolsó száma foglalkozott módosításainkkal. Minthogy ezen ismertetésben alapos félremagyarázások, sőt alaptalan állítások vannak, b. lapjuk jöhísemű olvasóinak fölvilágosítása érdekében kérjük a következő sorokat közölni:

1. B. lapjuk kifogásolja a 2. § módosítását, amely az ipartestület feladatáról szól.

Általában megjegyezzük, hogy minden egyesülés működését az alapszabály ilyen tartalmú §-a irányítja, tehát ebbe a §-ba szokás süríteni mindazt a

Órizkedj a későbbi utánzatoktól.

Tokaji pezsgő

NÖSNER, V., Hollán u. 2.
rendelhető. — Telefon: 19-4-89.

Több esetben tapasztaltam azt is, hogy olyan csoportosulás van egyik-másik termelői kimérés előtt, amely a gyalogjárón való közlekedést is akadályozza.

Vélemény.

Ezek az állapotok csak generális intézkedés javíthat. Meg kell tiltani rendeletileg, hogy: 1. italt a termelői kimérő háza előtt elfogyasztani nem szabad, 2. a kimérő saját palackban italt ne szolgáltatthasson ki, legalább is ne deciszámra, s dugaszolva is csak külön engedéllyel. Zárt palackozási jog esetén se lehessen közvetlen az eladó háza előtt az uccán azt elfogyasztani.

BOSCHÁN VERMOUTH

kitűnő étvágygerjesztő

mert az eddigi eljárás megcsúfolása a modern közegészségügy ama törekvésének, amit bajmegelőzésnek neveznek általában.

A termelői borkimérés engedélyezése a termelőn kíván segíteni, de ez a segítség nem történhetik a jó ízlet, erkölcs, közegészségügy, köztisztaság, közlekedés rovására. Egyes borkimérők feljelentése s közigazgatási elítéltetése állandó ellenőrzést kívánna, s nem vezetne a kívánatos eredményre, mert a közegészségügy stb. ellen elkövetett kihágást nemcsak a kimérő követi el, hanem a fogyasztó is. Szerintem csak a javasolt rendeleti intézkedés szüntethetné meg az eddigi visszaéléseket.

..... 1933. aug. 25.

Aláírás, községi orvos.

..... község előjárósága bizonyítja, hogy a községi orvos fenti megállapításai a valóságnak megfelelnek, s a kifogásolt állapot megszüntetése feltétlenül indokolt és szükséges.

..... 1933. aug. 28.

Aláírás, P. H. Aláírás, főjegyző. bíró.

teendőt, amellyel az egyesülés céljait munkálni, előbbre vinni törekszik. Ami nincsen az alapszabályba fölveve, azal semmiféle egyesülés nem is foglalkozhatik alapszabálysértés nélkül.

Csodálatos, hogy az ismertetés informátora, azt nem látta meg, hogy a most érvényben levő alapszabály a következő „feladatokat” tűzte ki a szállodás- és vendéglőipartestület részére: ... új termelési és munkakalkulációk felkutatása, közös üzem bevezetése, tökéletesebb termelési eljárások meghonosítása, anyagraktárak, áru és mintacsar-

nokok létesítése . . .", de azt szakember létre (vagy nem szakember?) nehezményezi, hogy az általános ipari feladatokon felül bevettük az idegenforgalom és az ipari kulturális intézményeink és kari életünk fejlesztését. Ha ezeket „híusági kérdések”-nek véli, nem is tudunk vele vitatkozni, csak azt állapíthatjuk meg, hogy szervezés munkájához nem ért és csak ezért mondhatta a feladatok szakszerűsítését „híusági kérdés”-nek.

2. A 28. §-ban rendszeresített aljegyzői tisztségre — úgy véli informátorunk — nincs szükség.

Ezzel szemben csak azt jegyezzük meg, hogy éppen az adminisztráció zavartalanágának biztosítása követeli meg azt, hogy a jegyzőhelyettes az alapszabályba kifejezetten fölvetéssék és feladatköre megszabassék. A jegyző beteg, szabadságon lehet, hivatalos ügyből folyóan távol lehet, holott a jegyző az ipartestület semmiféle ténykedéséből nem maradhat el. Ezt az ipartestületekről szóló törvény meg is követeli.

3. A 32. §-hoz fűzött megjegyzéseket már nem írhatjuk a hozzá nem értés számlájára, mert ez nem más, mint tudatos konkolyhíntés, a jóhiszemű olvasók megtévesztése és rejtett gyanúsítás. Mert a 32. § — sem a régi, sem az új számozás szerint — tehát az, amely az ipartestület vagyonának kezeléséről szól, egyáltalában nincs módosítva!

Minden, ehhez a §-hoz fűzött megjegyzése az ismeretlen informátorunk, enyhén szólva tévedés. Bárki meggyőződhet róla, aki az ipartestületben kifüggesztett módosított alapszabályt megtekinti.

4. Vajjon ki állapította meg azt, hogy „az alapszabálymódosítás kifüggesztése nem egészen szabályos”? Az a gyanú, hogy az informátor ezt sem látta, mert erre vallanak alaptalan megjegyzései. Ha nem látta, hogyan olvashatta vajjon azokat?

Ennek ellenében kijelentjük, hogy az egész módosított alapszabály mindenki által hozzáférhetően ki van függesztve.

Aki tisztába akar jönni a szöveget megjegyzések rejtett céljaival, tekintse meg a módosított alapszabályokat és az maga fogja megállapítani azt, amit mi, bár joggal tehetnénk, de még sem tesszük!

Sokféle az emberi mentalitás. Iparunkban is vannak olyanok, akik nem helyeznek súlyt arra, hogy az ipartestület feladatát minél pontosabban és jobb felkészültséggel teljesítse, csak egyéni érdekeiket szolgálja; viszont vannak (hála Istennek többen), akik komoly tartalommal és ennek megfelelő munkakészséggel akarják a testületi élet kereteit megtölteni mindnyájunk javára. Komoly és jóhiszemű szállódás és vendéglős megtudja állapítani, melyik módszer az, amivel az iparvédelmi munkát több kilátással folytathatjuk.

Az ipartestületi változás személyi részével nem foglalkozunk, erről majd

szepember hó 20-án, a rendkívüli közgyűlés fog nyilatkozni. Mi nyugodtan várjuk meg a tagok döntését!

Budapest, 1933. szeptember hó. Ballai Károly előadó, Malosik Ferenc úv. alelnök, Téglássy Ernő jegyző.

Ezekhez a túlhosszú felvilágosító sorokra válaszunk:

Ad 1. Az alapszabályok 2. §-ában — az alapszabályok a minisztérium által kiadott minta alapján készült — kihuzatott, a módosító javaslat szerint az a rész, amely főleg a kézművesipar-területek feladatköréhez tartozik. A módosító javaslat három új pontot kíván oda beilleszteni. Végül mint új pontot javasolja a II. pontot, amely így szól: „az ipari életben kitűnt tagnak és alkalmazottnak, valamint a szakmán kívül álló oly érdemes egyéneknek, akik az ipar érdekében hasznos tevékenységet fejtettek ki, oklevéllel, esetleg éremmel való jutalmazás. Külföldi egyének, akik a magyar vendéglősiparnak külföldön értékes szolgálatot tettek, jutalmul elismerő méltató oklevéllel, esetleg éremmel láthatók el.”

Erre nézve mondta informátorunk, hogy ez a módosítás csak híusági célokat szolgál.

Ad 2. Az alapszabálymódosítási javaslat 28. §-ában említett új állásra nincs szükség, mert a felsorolt munkakört az alapszabály 26. §-a szerint „az elnök (alelnök) irányítása és felügyelete mellett a jegyző látja el”. Tudomásunk szerint az ipartestület fennállása óta a jegyző esetleges betegsége, vagy szabadsága miatt adminisztrációs zavarok még nem állottak elő, mindig volt valaki, aki az elnök vagy alelnök irányítása és felügyelete mellett intézte ezeket a feladatokat a jegyző helyett. Miután az ipartestület jelenlegi vezetősége — nagyon helyesen — olesőbbá kívánja tenni az ipartestületi adminisz-

trációt, már azért is feleslegesnek találták a tagok, hogy az alapszabályokban egy új állást rendszeresítsenek.

Ad 3. Az átszámozott 30. §, vagyis az új 32. §-ában az utolsó előtti sorban a „közgyűlés” szó törlése és helyette „az előjáróság” szavak beillesztése lesz javaslatba hozva. Miután ez a javaslat az alapszabályoknak II. §-a 9. pontjával és a 14. § 3. bekezdésével ellentétben áll — érthetetlen!

Ad 4. Informátorunk nemcsak végighallgatta a módosítások felolvasását, de meg is tekintette a kifüggesztett módosító javaslatot. Egybevetve az ipartestület alapszabályainak egyik rendelkezését és az iparhatósági biztosnak f. é. augusztus 3-án tartott előjárósági ülésen elmondott tájékoztató szavait, a szabálytalanság nyilvánvaló.

A fentiekből tehát kiténik, hogy *informátoraink* egyoldalú beállítottsáit leellenőriztük s kötelese gondossággal jártunk el. A leghatározottabban visszautasítjuk azt az inszinnációt, hogy konkolyhíntést követtünk el azzal, hogy teret engedtünk az ellenkező vélemény levők jogos kritikájának. Sokan azért fordultak hozzánk, mert szerintük az előjárósági üléseken újabban sok érdemes, nem előjárósági tag vesz részt, azok kisajátították az előjárósági tagok tanácskozási fórumát, ők tehát lapunkban kívánták tárgyilagossá kritikájukat elmondani. Különböbben értesítették, hogy a legutóbbi előjárósági ülésen majdnem személyi sérteztésbe menő reflexziókkal bírálták az eddigi vezetőséget. Ennek nem mindenki tapsolt. (Fgy.)

Kereskedelmi érzék — kereskedelmi szaktudás

Irta: Urbányi János dr. tanár, közgazd. egyetemi előadó, hites könyvvizsgáló.

— Menj csak le Pista! Nézd meg, mi van ott azon a kocsin, amelyik ép most állt meg a templom mellett — szolt a régi, tapasztalt kereskedő üzlete ajtajában állva inasához, aki néhány nap óta van szolgálatban.

Pista kapja a lábait, szalad megnézni és néhány pillanat alatt visszaérkezik.

— Alma, főnök úr kérem — felelt tisztelettel, a futástól nagyokat lihegve.

— Jóska, nézd csak meg te is! — szolt oda csak úgy félvállról a kereskedő öregebb inasának.

Jóska megtörülte a kezét, szép lassan sétálva elment a kocsij és szóbaállott a kocsin ülő emberrel. Hamarosan visszajött.

— Főnök ur kérem, kitünő minőségű alma van a kocsin. Az egész kocsi almáért 4 forintot kér a gazdája. Meg kellene venni, átvinnénk a határon a szomszéd osztrák városkába, ott má-

zsájáért lehetne 5—6 forintot kapni.

— Rendben van — s egy pillantást vetett Pistára, aki ebből sok mindent megértett és szegyenkezve somfordált el főnöke mellől. Megértette, hogy ez a pillantás azt jelenti: „látod, ez a fiú igazi kereskedő. Ez mindjárt meglátja, hol lehet élelmességgel, ügyességgel üzletet csinálni.”

Ez a kis jelenet jut most eszembe. Valami régi iskolás könyvben olvastam. Arra gondolok, hogy ez ma nem lenne ilyen simán. Ma is feltétlenül az üzleti leleményesség, rátermettség a legfontosabb a kereskedőnél és az iparosnál egyaránt, azonban egyedül már nem elég. Ma azt az almat nem lehet olyan könnyen átvinni a szomszéd osztrák városkába, mert a határon vám-sorompó van, esetleg, engedély kell, vagy az érte kapott idegen pénzt nem lehet behozni az országba. Ismerni kell!

a *valutáris viszonyokat*, a szabályrendeleteket stb. stb. Az egész élet, de különösen a gazdasági élet valahogy sokkal összetettebb, nehezebb lett. Nem egy kocsirakomány, hanem méhény kilogram árú eladása is — legtöbbször — csak sok *levelezéssel, előkészítéssel, számítással, kalkulációval, utánjárással* lehetséges. És milyen nehéz ma egyáltalán valamit eladni! Az árusításnak kifejtett technikája van, az *árúajánlás*: a reklám valóságos tudomány. Nem is szöveg arról, hogy ha az ügyletet szerencsésen lebonyolítottuk, azt megfelelően el is kell tudnunk *könyvelni* — helyesen, a rendeléseknek, előírásoknak megfelelően — különben forgalmi és más mindenféle adóra megy rá a nyereség, vagy minden rosszakarat nélkül, tisztán járatlanságunk miatt, az adóhatóságokkal gyűlhet meg a bajunk.

Nehéz ma a kereskedőnek a helyzete. az iparosnak ugyancsak, a hatalmas tőkével dolgozó vállalatától kezdve a legszerényebb kiskereskedőig, vagy kisiparosig egyaránt. De a nagyvállalat legtöbbször tud magán valahogy segíteni, a kisember azonban gyámoltalan-ságában sokszor tehetetlenül vergődik. Nemesek *kulturális*, hanem *szociális* szempontból is elismerésre méltónak tartom ezért a Székesfőváros Népművelési Bizottsága tavaly megindított legújabb akcióját. Nem elégszik meg a Bizottság azzal, hogy a főváros lakosságának nemes szórakoztatásáról — zenével, költéssel, irodalommal — gondoskodik, az analfabéta tanfolyamoktól kezdve egészen az egyetemi fokon álló előadásokig a legkülönbözőbb általános műveltséget nyújtó tanfolyamokat tart fenn. Programjába vette, hogy a *kereskedők és iparosok* különleges igényeit is ki fogja elégíteni.

A Székesfőváros Népművelési Bizottsága elhatározta, hogy az ősz folyamán ismét rendez ilyen irányú előadásorozatokat, illetve tanfolyamokat. Aki hetenként egy-egy estét áldoz 7—fél 9-ig, tehát üzlet- és műhelyzárás után és elmegy a fővárosnak talán a legszebb iskolájába, a Vas utcai felső kereskedelmi iskolába, az 10 héten át a legkiválóbb szakemberektől tanulhatja meg, amire a mindennapi életben szüksége van. Mert ma a kereskedőnek és iparosnak igen *sokat és sokfélét* kell tudnia, ha a gyilkos élet-halálharcban nem akar alul maradni. Egyetemi előadó, felsőkereskedelmi iskolai tanár, mérnök, ügyvéd, rajzolóművész, gyakorlati kereskedő mind tudása javát adja és oly formában adja, hogy azt az iparos, illetve kereskedő mindjárt, másnap *felhasználhatja a műhelyben, az üzletben*. Nem filozofálgatni fognak az előadók a tanfolyamokon, elméleti eszmefuttatásokat folytatni. Oh nem! Meg fogják tanítani a hallgatónak a mindennapi kereskedelmi és ipari elszámolásokat, a *kalkulációt, a kereskedelmi levelezést* — annak külföldön már általánosan használt modern formáit is — a *kettős könyvvitel* elemeit, az újabb használt *átírókönyvelési* eljárást,

megbeszéljük a kereskedőket érintő *adókat és illetékeket*, az adóbevallás elkészítését. Gyakorlati alapon fejtegetik majd, hogyan kell *árusítani*, olesón és eredményesen *reklámozni*, a *kirakatok feliratait* házilag elkészíteni, sőt még arról is szó lesz, hogyan kell az újabbban — hála Istennek — jól megindult *export és import* ügyleteket lebonyolítani. Senki sines kötelezve semmire! Mindenki azt választhatja ki a tárgyak közül, amire éppen szüksége van, aminek *hiányát* a gyakorlati életben legjobban érzi. A főváros nagy áldozatkészségének köszönhető, hogy egy-egy 10 előadásból álló tanfolyamon a részvételi díj összesen 150 P. Ha valaki az összes tanfolyamokon részt kíván venni, azaz minden este el akar járni egy-egy előadásra, tíz hétre összesen 4 pengőt fizet.

Sok, munka nélkül sinylődő embernek ez, az igazán csekély összeg is terhet jelent. Azt hiszem az ipartestületek, szakszerveületek szívesen megváltanak tanulni kívánó törekvő tagjaiknak egy-egy részvételi jegyet. De amint értesültem, ha az illető munkanélküli jelentkezik Novágh Gyula népművelési felügyelő úrnál (IV., Szép utca 5. félem. 2), ő szívesen hajlandó bizonyos kedvezményeket engedélyezni, sőt indokolt esetben esetleg a díjfizetés alól teljes felmentést ad.

Ez év tavaszán tartott tanfolyamok iránt jelentős érdeklődés mutatkozott mind a kereskedők, mind az iparosok körében. Egy-egy tárgynál (pl. az átírókönyvvitel) nem is lehetett minden jelentkezőt felvenni. Meg vagyok győződve, hogy ha a magyar kereskedő és

BOSCHÁN VERMOUTH kifűző étvágygerjesztő

iparostársadalom szélesebb rétegei is értesülnek e tanfolyamokról, még nagyobb tömegekben fogják felkeresni. Felhívom e cikk olvasóinak figyelmét az „Esti kereskedelmi tanfolyamok” feliratu utcai falragaszokra. Aki bővebb felvilágosítást kíván, forduljon a Bizottsághoz (IV., Szép utca 5.).

Még egy gondolatot szeretnék felvetni. Külföldi utazásaimon azt tapasztaltam, hogy ott a *munkanélküliek* nem tétlenkednek. Szabad idejüket — ahelyett, hogy elkiseredésükkel kinöz-nahék magukat és hozzátartozóikat — önképzésre fordítják. Ezeket a tanfolyamokat különösen alkalmasnak tartom erre a célra. Nemesak a munkanélküli kereskedő, hanem az iparos is sok hasznát veheti. *A magyar iparos szaktudása* — megint külföldi tapasztalataimra hivatkozom — *világhírű és külföldön is általánosan elismert*. A szakmáját úgy tudja, mint senki más a világon. A baj ott van, hogy *nincs megfelelő kereskedelmi készsége és kereskedelmi képzettsége*. Ezért nem érvényesül a mai éles versenyben sokszor a legkiválóbb iparos sem.

Ezek a tanfolyamok pedig ép erre fognak megtanítani: *hogyan érvényesüljön a szakmájában elsőrangú, tisztességes, becsületes magyar iparos és kereskedő*. És ki az, aki nem akar érvényesülni a mai rettentően nehéz világban? Ezért merném a fent ajánlott tanfolyamokat a magyar kereskedő és iparos *érvényesülési tanfolyamainak* nevezni.

Mire van szükség az ipartestületek megerősítéséhez a kereskedelmi miniszter elgondolásával szemben?

Fabinyi Tihamér dr. kereskedelmi miniszter 46.122—1933—XI. szám alatt körrrendeletet intézett az ország összes ipartestületeihez. Ez a rendelet a kereskedelmi miniszternek az ipartestületek és az ipartestületi intézmény fontosságát és jelentőségét elismerő felfogásról tesz tanuságot és azt igazolja, hogy a kereskedelmi miniszter milyen nagy súlyt helyez arra, hogy az ipartestületek minél tökéletesebb, minél kielégítőbb munkásságot fejtsenek ki tagjaik érdekében.

Bármennyire is értékeljük azonban a kereskedelmi miniszternek az ipartestületek megerősítését célzó lépését és kívánságát, éppen az ügy érdekében kénytelenek vagyunk megállapítani, hogy azok az irányelvek, melyeket a miniszter, mint a testületek megerősítését célzó eszközöket sorol fel, ma már nem elégségesek, de legalább is nagyon sok esetben egyenesen kevesnek bizonyulnak az ipartestületek megerősítéséhez.

Mert mit kíván a miniszter úr az ipartestületektől?

Elsősorban is megállapítja, hogy az ipartestületek jelentékeny része nem tölti be azt a szerepet, melyet kézművesiparoságunk életében be kellene töltenie, nem fejt ki olyan működést, amely a szorosan vett hivatalos tennivalókon túlmenve, az iparosság életére közvetlenül kihatna, az iparosság gazdasági, művelődési és emberbaráti érdekeit előmozdítaná, a szakmai haladás útjait egyengetné és egyúttal a tavonok és segítők szakmabeli és általános továbbképzését is előre vinné.

Ezeknek a körülményeknek tudja be a miniszter, hogy a testületek tagjainak egy része nem tudja leküzdeni közönyét s hogy az iparosság összessége nem kapcsolódik bele a testületek életébe és munkájába.

A miniszteri körrrendelet felsorolja azokat a lehetőségeket, melyek révén a testületek megerősödhetnek és tagjaik érdeklődését, bekapcsolódását biztosíthatják.

Ezek szerint a testületeknek tagjaik továbbképzésével, az összetartozandóság, egymásrataltság érzésének ki-

Borközpont és Borértékesítő Részvénytársaság

Petőfi út 10—12.

BUDAFOK

Telefon: 69-8-01.

fejlesztésével, összejövetelek, megbeszélések rendezésével, az iparüzéssel kapcsolatos utmutatásokkal; jogsegélynyújtással, tájékoztatással, felvilágosítással, ingyenes jogsegéllyel, eeglyalapon létesítésével, egészséges munkaviszonyok érvényesítésével, a tanoncok és segítők helyzetének figyelemmel kísérésével és méltányos rendezésével, a segítők és tanoncok továbbképzésével lehet a miniszter által körülvezetett célokot megvalósítani.

Akik a fejlettebb és hivatásuk magaslatán álló ipartestületek munkáját ismerik, első pillanatra megállapíthatják, hogy a miniszter úr által megjelölt eszközök nem alkalmasak az ilyen ipartestületek megerősítésére.

Az ipartestületek legtöbbször, még azok is, melyekre a miniszter úr közzétette nem ró újabb kötelezettséget, mert a megjelölt tevékenységet már hosszú idők óta gyakorolják, súlyos anyagi helyzettel és nehézségekkel küzdenek. Ez a helyzet természetesen az iparosság munkátlanságából és pénztelenségéből folyik. A testületek nem képesek a tagsági díjakhoz hozzájutni és a behajtás mai rendje mellett még a notórius nemfizetők is könnyen kibújhatnak kötelezések teljesítése alól.

A testületek már régen felismerték azt a kötelezettségüket, hogy tagjaiknak minden tekintetben rendelkezésre álljanak.

Értekezleteken, gyűléseken, üléseken, előadásokban nincsen hiány. Minden kérdést a szakma legszélesebb rétegei körében vitatnak meg. A vezetőszerkezet tagjai a legnagyobb lelkiismeretességgel látják el hivatásukat. Szóval mindaz, amit a miniszter úr kíván, megtörtént és megtörténik.

Mégis mi a helyzet? A gyűlések a legtöbb helyen egyre kevésbé látogattak. Miért? Azt mondják az iparosok, hogy hiába a sok gyűlés, a sok beszéd, felterjesztés, — ha eredmény nincsen.

Hogyan fejlessze az ipartestület az egymásra utaltatás érzését, ha hovatöbb senki sem tud a másikon segíteni és legfeljebb csak a közös nyomorúság az, amiben az iparosok együttérezhetnek.

Beszél a miniszter az egészséges munkaviszony megteremtéséről, a segítők és tanoncok helyzetének figyéléséről és méltányos megoldásáról.

ezt a helyzetet nem figyelni kell, hanem megoldani.

Mondjunk még valamit? Az ipartestületek hiába igyekeznek tagjaik munkaterületeit megvédeni a kontárok a jogosulatlan iparüzők ellen, hiába teszik százával a feljelentéseket, amíg a minisztérium nem jut elhatározó lépésre egy megfelelő kontártörvény

vagy rendelet kiadása tekintetében s amíg az annyira védelmezni szándékolta kisiparosság munkaterületei mindenkinek szabad prédáját képezik.

Sok mindent hozhatnánk még fel. Olyan elmaradt intézkedéseket, melyeket évek, évtizedek óta hiába szorgalmaz a kézművesiparosság, hiába nyunerálnak az ipartestületek. Ezek a kérdések ismeretesek a miniszter úr előtt, aki első perctől kezdve olyan megértést tanúsított a kisipar ügyei iránt, mint elődei közül kevesen. Azonban a megértés és a jóakarát kevés és hiábavaló, ha még azok az intézkedések sem történnek meg, melyek kizárólag a kereskedelmi minisztérium hatáskörén belül más jogos érdekek sérelme nélkül is, megoldhatók.

Az ipartestületek megerősítését elsősorban az iparosság anyagi helyzetének megerősítése, a testületek anyagi ügyeinek kielégítő megoldása, az ipartestületeknek komoly hatáskörrel való felruházása biztosítható.

Távol áll tőlünk, hogy bármelyik miniszternek is udvaroljunk. Most sem ezt tesszük, amikor megállapítjuk, hogy a jelenlegi kereskedelmi miniszter úr minden eddigi elődjénél közvetlenebb érzékenységet tart fenn az iparosság érdekében teendőivel és az iparossággal. Éppen ezért nem átaljuk kijelenteni, hogy az iparosság vár is tőle valamit. Sőt azt várja, hogy pótolja azokat a mulasztásokat, melyeket elődei évtizedek alatt — érhetetlenül — elkövettek.

Erre sok lehetőség nyílik. Számos kívánság teljesítésével nagymértékben lehet hozzájárulni a magyar iparosság megerősítéséhez, ami egyben az ipartestületek megerősödését is maga után vonja.

Füredy Lajos.

Különféle közlemények

Kézszorítás

cím alatt Lázár Miklós országgyűlési képviselő, az Italmérők Lapjában azon alkalomból, hogy az Italmérők Ország. Ipartársulata egyik vezetőségi tagja leült vele, ki a Szőlőbirtokosok Országos Szövetségének elnöke, tárgyalni, „hogy kölcsönös türelemmel, jóindulattal, egymás érdekeinek figyelembevételével, támogatásával az ellentéteket ki lehessen küszöbölni.” A kitűnő honatyia nem először jött összekötetésbe az italmérő iparral. Ezelőtt két évvel az országos egyesület is megkérte arra, hogy tudásával, nexusaival működjön közre oly irányban, hogy a szőlőgazdatársadalom és a magyar vendéglős- és koremasipar érdekei összhangba hozassék. Meg is ígérte. De csak ígérte. De végeredményben az ő kerülete par excellenz bortermelő vj-

dék, így már ez oknál fogva kénytelen a szőlőgazdatársadalom érdekeit első sorban istápolni. A termelői kimérések propagálói között a Társaskörből átalakult Szövetség vezetőszeretpet foglalt el, A Szőlőbirtokosok Orsz. Szövetsége az, amely a forgalmi és keresetiadóméentes termelői kimérések további fennállását követeli. Az adókkal és drága üzleti helyiségek után fizetendő nagy bérösszeggel megterhelt italmérőknek előnyét nem szolgálja ez az állásfoglalás! Most tehát ezen Szövetség elnökének a tollából azt olvassuk, hogy „egy fél évtized elméleti és gyakorlati tapasztalatai után teljes felelősséggel jelentem ki, hogy ez az ellenségeskedés nem igazságos, hogy ez a két táborba való szakadás mindkét részre káros következményekkel jár.” Amilyen biztató a közlemény idáig, a továbbiakban a „kényes problémák” közül azután mindjárt egyet kiragad: a borászati felügyelők működése. Szó sines róla, sérelme az iparnak, hogy a borvizsgálók csak akkor részesülnek díjazásban, ha valami hibát vagy vizsátságot megállapítanak. De most mégis csak legvárhatóbb kényes probléma volna a — termelői kimérések megszüntetése

Meghívó.

A Magyar Szállodások és Vendéglősök Országos Szövetsége 1933. évi október 17-én, kedden d. e. fél 11 órakor Budapesten, az Ipartestület tanácsstermében tartja XXXIII. évi rendes közgyűlését, melyre az országos szövetség tagjait tisztelettel meghívjuk.

Budapest, 1933 szeptember 10-én.

Téglássy Ernő
titár.

Keszy Vince
elnök.

Halóköz.

Öz. Fuchs Péterné szül. Schieder Teréz, szeptember 9-én 80 éves korában elhunyt. Az elhunyt urinöben Fuchs Elemér, a budafoki m. kir. állami pincegazdaság igazgatója édesanyját gyászolja.

Az üzemutód felelőssége.

Ujabbban a Mf. XX. 250.22—1931. sz. alatt a következő határozatot hozta: A 9.090—1931. M. E. rendelet 8. §-ának az a rendelkezése, mely szerint árverés útján történt eladás esetén az üzemutósság nem állapítható meg, ha a szerzés tekintetében rosszhiszeműség esete fenn nem forog, nemcsak a közvetlen szerzőre, hanem a későbbi jóhiszemű szerzőre is alkalmazandó s ehhez képest úgy a közvetlen, mint a későbbi szerző jóhiszeműség esetében csak azokért a járulékokért tehető felelősség, melyek az árverés megtörtént után merültek fel.

A „Fogadó-Magyar
Vendéglős
állandó melléklete

A KORCSMÁROS

A koresmaipar érde-
keit képviselő
szaklap

Must- és borpiac.

A borok ára szilárd. A nagykereskedelemben történtek kisebb-nagyobb eladások 1.82 fillérért Malligand fokont. Fonyód környékén eladott 120 hl 10.6 fokos fehér bor 20 fillérért. — Esztergomban 130 hl 10.4–10.7 fokos keverve literenként 20 fillérért vagónba rakva. Egerben egy vagón fehérbor 12.4 fokos, literenként 26 fillérért. Dán-szentmiklóson 80 hl rizling és ezerjő 12 fokos, 28 fillérért. Az őbortermés fogytán van, az idei terméskilátás gyenge. Hevesen 50 hl 10.8 fokos literenként 21.5 fillérért, 70 hl 13.6 fokos literenként 28 fillérért, 100 hl 10.5 fokos literenként 22 fillérért. Gyöngyösön őborok, illetve (1932. évi termésű) iránt az érdeklődés igen erős, azonban dacára a meglehetősen nagy áraknak, venni alig lehet, mert lassan-lassan elfogyott a most a hiánya erősen érezhető. Az utóbbi napokban kb 12%-os fehérbor elkerelt 23 fillérért, kb. 13%-os 24–25 fillérért, kb. 15 százalékos 28–30 filléres árban. A korai fajokból leszűrt mustokért 20 filléres árat fizetnek, mely árral megvolnának elégedve a termelők, ha a nagy szűretben is megmaradna, ez volna a legfőbb óhajuk. Mórán a szőlősgazdáknál található készlet a borokban kb 800–1000 hl, 1929-es 13–14 fokos óbor 28 fillér, kb 200–300 hl 1930-as 15–16 fokos óbor 40–50 fillér, kb 1000–1200 hl 1931-es 13 fokos óbor 28 fillér, kb 1500 hl 1932-es 14–15 fokos óbor 32–35 filléres árban kapható a móri termelőknél. A borok és musttermés iránt úgy beföldön, mint külföldről az utóbbi időben élénk érdeklődés mutatkozik.

A Vasmegeyi Vendéglősök, Fogadósok és Koresmárosok Szövetsége

a szeptember havi választmányi ülésüket Kőszegen tartották. Sch m a l l Gyula elnöki megnyitóját után az ügyész bemutatta a termelők kimérések elszaporodása tárgyában a hatóság-hoz beadott emlékiratot. Külön kitértek a fűszereseknek a borok hangzatos reklamározása ellen és kifogásolták, hogy a bor eladási árát dömping áron árusítják. Határozatba ment, hogy átiratilag megkeresik a megyei kereskedelmi érdeklőségeket, hogy a fűszerkereskedők ismét békebeli keretek között árusítsák a bort. Továbbá megkeresik a megyei szikvizkészítőket, hogy szüntessék be magánosoknak a szikviz árusítását. M a y e r János rámutatott arra a visszás helyzetre, hogy napról-napra szaporodnak a magánétkezdék, mialta a vendéglősök existenciáját veszélyeztetik, emellett az államot is károsítják, mert ezek a magánkonyhák nem adóznak és a vendéglősök pedig az üzletrontás folytán sem bírják az adókat fizetni. N é m e t h M. pedig a borbatyuzás veszedelmére mutatott rá és felsorolta azokat az esz-

közoeket, amivel a borempészt és batyuzást meg lehetne szüntetni. Élénk vita után az elnök megköszönte Némethnek érdekes előadását és az ülést berekesztette.

Háztulajdonos visszatartási joga.

A budapesti kir. törvényszék felebezési tanácsa a háztulajdonos visszatartási jogát illetőleg lakbérhátralék kérdésében a következő érdekes határozatokat hozta: Ha a bérbeadó és bérelő között a visszatartási jog vitás, a bérbeadó köteles három nap alatt a lakbérhátralék iránt a pert megindítani. Ellenkező esetben a visszatartási jogát a bérbeadó elveszti. Nélkülözhetetlen, le nem foglalható ingókra a bérbeadó visszatartási jogot nem gyakorolhat, tehát azokra az ingóságokra eszszerszámokra, amelyek a végrehajtási novella értelmében foglalásmentesek. Ha tehát mégis megtenné, vagy ezeknek kiadása iránt pert kell folyamatba tenni, amelyben sürgős tárgyalás rendelendő el. A bérelő által önként visszahagyott ingókra a bérbeadó jogot nem alapíthat, mert az önkéntes zálogszereződés a lakó kizsákmányolására alkalmas, erkölestelen, nem érvényesíthető és így ebből a bérbeadó jogokat nem származtathat.

Az üzemutó felelőssége a végrehajtási költségekre nem áll fenn.

A Munkásbiztosító Felsőbírószág legutóbb kimondta, hogy betegségi biztosítási járulékok és azok késedelmi pótlékai címén fennálló hátralék miatt az üzemelőt ellen vezetett végrehajtás során felmerült költségek az üzemutót még abban az esetben sem terhelik, ha az említett hátralékért való üzemutói egyetemleges felelőssége meg is állapítható.

A Budafok és Vidéken működő Vendéglős Ipartársulat

szeptember 12-én tartotta B a á n István elnöklése alatt havi választmányi ülését. Az elnök részletesen beszámolt az ipartársulat újraszervezési munkálatairól és örömmel állapította meg, hogy az új tagok gyarapodása mellett a vezetőségnek kellő buzgósággal való fáradozása után sikerült fog az ipartársulat anyagi ügyeit beláthatatlan időn belül rendbehozni. Előadja, hogy egy új koresmai üzlet engedélyezése ellen az ipartársulat tiltakozó beadvánnyal fordult a pénzügyi hatósághoz. Mikor a régen fennálló üzletek a rossz gazdasági viszonyok következtében tengődnek és adófizetési kötelezettségüknek a legnagyobb erőfeszítéssel is csak részletben tudnak eleget tenni, teljesen indokolatlan új italmérsi üzletek engedélyezése. Több panasz hangzott el a sörgyári lerak stok ellen, valamint a szikvizesek ellen, hogy sörrel és szikvizzel magánfeleket szolgáltat-

nak ki. Az albertfalvi OTI-telepen, ahol nincs vendéglő, a söröskocsi naponta házhoz szállítja a magánvendékeknek az Otthon- és Családi söröket. Az előjáróság szükségesnek tartja, hogy a koresmaipar is képesítéshez kötesse és azok a koresmárosok, a kik már 5 éve gyakorolják ezt az ipart, vendéglős szakvizsgára mehessenek.

A bpesti kisvendéglősök szakosztálya szeptember 13-án Ammer János elnöklése alatt tartott látogatott értekezleten Ballai Károly előadó bejelentette, hogy az ipartestület alapszabálmódosítása vált szükségessé e módosítással kapcsolatban a tagságdíjak méréslelése is tervbe van véve. Tárgyalta továbbá a kontárkodás kérdése. Megállapították, hogy a fővárosban a sok kifözés, magánkifözés elvonja a közönséget a vendéglőkből és újabban a söntésüzletekben is már háborítottanul kezdenek levest és gulyásokat főzni. Az ipartestület vezetőségének az a terve, hogy hathatós ellenőrzéssel lehetetlenne tegye ezt a törvénytelen és az iparunkat károsító állapotokat. Sok szó esett még a termelői kimérésekről is. Több felszólalás után összetartásra hívták fel a kartársakat, felolvasták a 20-iki közgyűlésen megválasztásra kerülő jelöltek névsorát, ezzel az ülést véget ért.

Öregedő egyéneknel, ha az erek meszesednek, „Igmándi“-val segíthetnek s évekkel tovább élhetnek.

Minden vendéglősnek és koresmárosnak

föltétlenül szüksége van legalább egy kis borszűrőkészülékre. A csillogó, kristálytisza bor értékesebb és gusz-tusosabb. Ne várjuk meg, míg aljboraink magától letisztulnak s esetleg elromolnak. Komoly teljesítményű kis szűrőkészülék — nem próbaszűrő — Szabadalmazott s kitiüntetett konstrukciók ára: 34 P. Különböző nagyság. Javítások. Átalakítások. Díjtalan prospektus. Cím: Grenda A. Eger.

A SZAKMA TÁRSASÖSSZEJÖVELEI.

Szeptember 20-án, szerdán este 7 óra-kor Jóbarátok vacsorája Bertha Gyulánál (II. Margit körút 2. Posch Károly vendéglője).

Szeptember 22-én, péntek délelőtt 10 óra-kor Gundel János és id. Kommer Ferenc emléktől ápoló asztaltársaság összejövele Bíró Dénesnél (IV, Vámház körút 16.)

Szeptember 27-én, szerda este 7 óra-kor Jóbarátok vacsorája Andreics Károlynál (VIII, Kerepesi út 5.)

Szeptember 29-én, péntek este 8 óra-kor vendéglősök vacsorája Baldauf Mátyásnál (IV, Eskü tér 6.)

Ifj. Grünwald Mór

IV. Ferenc József rakpart 6.
Telefon: Automata 843-39.

Üveg és porcellán**Ingatlanárverés vendéglővel**

Budapest, VI., Szent László út 1—
Dévényi út 2. sarokház 348□ ö1 ligeti
vendéglővel, nagy táncelhelyiséggel, 1933
szeptember 28-án, d. u. 5 órakor köz-
ponti kir. járásbírósa (V., Markó
u. 25. földszint 26.) árverés alá kerül.
Erdeklődni lehet ügyvédi irodában II.,
Margit krt. 7. I. emelet. Tel: 51-2-59.

Páratlan sikere van**PODRUZZIK BÉLA**

Hungária nagyszálló konyhafőnöke
Legújabb Szakácskönyvének
harmadik kiadásának

a polgári konyha, házi cukrászat
és a diétás főzés ismereteivel.
A könyv 10 pengő és a portó. —
Megrendelhető az összeg előzetes
beküldése mellett lapunk kiadó-
hivatalában.

NAGY IGNÁC

plincfelszerelési cikkek raktára
Budapest, VII., Károly-körút 9

Ajánlja dusan felszerelt raktárát, u. m.
hordószivattyúk, szűrőgépek, palackok,
parafadugók, címkek stb. — Tel.: J. 115-15

Ajánlok

**Szegedi édes nemes
paprikát P 1.60**

**Szegedi félédes ró-
zsa paprikát P 1.20**

Horváth Ferenc paprikatelep, Szeged

Boroshordók,

új és használt 50—1000 literig és ászok-
hordót 1000—8000 literig jutányos ár-
ban szállítunk. Ászokhordókat bece-
rélünk kisebb hordókra, Használt hordó-
kat veszünk. **Budafoki hordóüzem,**
Budafok, Zrínyi u. 3. Telefon 69-8-40.

**Mindel
Albin**

Budapest, VI., Szív u.
39/b. Tel. hívó: 17-4-09

Patent

**ujsgártartók
hetilapmappák
étlaprámák
borlapmappák**

speciális gyártása és ál-
landó raktár.

Fellner Béla f. ü. v.

Első belvárosi szállodai, vendéglői és
kávéházi személyzetekai közvetítő iroda
Budapest, IV., Irányi ucca 1. sz.
Telefon: 84—2—92.

Dr. Walter szeminárium

legelőbban és biztos sikerrel ké-
szít elő középiskolai összevont ma-
gánvizsgákra és érettségire.
Vidékieknek levelező oktatás.
Kimerítő prospektus. (Válaszbélyeg)
Vendéglősök, szállodások és alkalmazottainknak 20% kedvezmény.
Budapest, VIII., József körút 2. sz.
(Rákóczi út sarok.)

JÉGSZEKRÉNYEK

bor és sörkimérő

készülékek, pohárállványok minden
méretben, valamint székek
és asztalok gyári árban kaphatók.
Kedvező fizetési feltételek! Javítá-
sok olcsón és pontosan eszközöl-
tetnek. **Kérjen árajánlatot!**

Klement András

jégszekrények, bor- és sörkimérő-
készülékek üzeme

BUDAPEST, VII., KIRÁLY U. 27

(az udvarban).

Telefon: J. 401—10.

Lerakat: Debrecen, Hatvan u. 1.
(Püspöki palota).

Legelőbb drótkerítés**SOMOGYI ISTVAN**

SODRONYÜZEME

VII., Rottenbiller ucca 24. szám.
Dohány ucca sarok.

Gyártok a leggyorsabbtól a leg-
díszesebb drótkerítéseket.
Költségvetés díjtalan.

Celluloid ajtóvédő

megvéd kopástól, piszkolódástól, minden
színből és formában készül. Higiénia Cellu-
loid-ipar. Vezérképviseli: **Bojár és
Társai, V. Lipót körút 4.**
Telefon: 28-7-52.

**Új fekete gránit
siremlékek**

már 300 P-ért kaphatók
MAZZI LUIGI
VII., GARAY UCCA 39. SZ.

Telefon: 31—4—66.

KREIBICH

az ország legnagyobb szállodai,
kávéházi és vendéglői összes szemé-
lyzetek elhelyező irodája,
mely 36 év óta áll fenn és úgy a
főnök urak, mint az elhelyezett
személyzet teljes elismerését ér-
delmelte ki.

BUDAPEST, VI., Kaas Ivor u. 3.
Telefon: 85-4-66.

A Fogadó-Magyar Vendéglős kiadó-
hivatalában az alábbi plakátok szerez-
hetők be:

Kötelező a kifüggesztése az 1929. évi
X. tc. alapján készült

fill.
Új Bortörvény-kivonat plakát drb-ja 90

Legalább 20 drb vételnél drb-ja 80

A korcsmai hitel eltörlesztéséről
szóló plakát drb-ja 60
(Kifüggesztése kötelező minden
helyiségben)

A sütemény fogdosása drb-ja 30

Fiatalkorúak észesztalmáról
(1927. évi XXXIII. tc.) szóló
plakát drb-ja 40

Padlóra köpni tilos plakát drb-ja 40

Éneklés és lármázás hatóság-
lag tiltva van plakátja drb-ja 40

Káromkodás, trágár beszéd
tilos plakát drb-ja 40

Kutyákat üzlethelyiségbe
behozni tilos drb-ja 40

Vidéki rendelésnél a plakátok — a
portóköltség miatt — darabonként 10
fillerrel drágábbak.

**Kávéházi és vendéglői
berendezések
új és használt****HEXNER**

**BUDAPEST, VII.,
KIRÁLY UCCA 25.**

Telefon: 423—82.

Olcsón

szállít és szakszerűen kiszolgálja:
mindennemű alpacca felszerelések,
evőeszközök, billiárdasztalok,
golyók, dákók, éttermi, márvány-
és kártyaasztalok,

**Sörkimérő készülékek,
borkimérő pultok.**

Székek, kertibútorok, hitelesített
vendéglői üvegáruk.
Használt berendezésekért legma-
gasabb árat adok.

A szerkesztésért felelős:

Pósch Gyula, kiadó.

Segédszerkesztő: Fekete Gyula.